

Domino day

Bij de beantwoording van de vragen 30 tot en met 35 moet je soms gebruikmaken van informatiebron 3 in de bijlage.

Nederland leek tot voor kort economisch moeilijke tijden tegemoet te gaan. Na jaren van economische groei was er de laatste tijd van groei nauwelijks nog sprake. Het Centraal Plan Bureau verwachtte toen dat de overheid het volgende jaar een tekort zou hebben. Het kabinet wilde maatregelen nemen om een tekort te voorkomen.

- 1p **30** Het CPB verwachtte dat door minder economische groei (minder stijging van het nationaal inkomen) de overheid een tekort zou krijgen. Op basis waarvan kon het CPB dit verwachten?
- A Minder economische groei leidt tot hogere ambtenarensalarissen.
  - B Minder economische groei leidt tot minder werkloosheid.
  - C Minder economische groei leidt tot een geringere toename van de (sociale) uitkeringen.
  - D Minder economische groei leidt tot een geringere toename van de belastingontvangsten.
- 1p **31** Door een tekort zal de schuld van de overheid groter worden. Hierdoor zullen de uitgaven van de overheid in de toekomst toenemen.
- Noem een voorbeeld van een uitgave van de overheid die zeker toe zal nemen als de overheidsschuld groter wordt.

Volgens sommige economen was het onverstandig verregaande maatregelen te nemen om een begrotingstekort te voorkomen. Deze maatregelen zouden volgens hen een domino-effect hebben dat onder andere werkloosheid tot gevolg heeft. Dit is te zien in informatiebron 3.

- 1p **32** Als de overheid haar ontvangsten vergroot, kan het besteedbaar inkomen van de burgers dalen.
- Wanneer kan het besteedbaar inkomen van de burgers dalen als de overheid haar ontvangsten vergroot?
- A als de belastingen omhoog gaan
  - B als de belastingen omlaag gaan
  - C als de subsidies omhoog gaan
  - D als de subsidies omlaag gaan
  - E als de uitkeringen omhoog gaan
  - F als de uitkeringen omlaag gaan

Gebruik informatiebron 3.

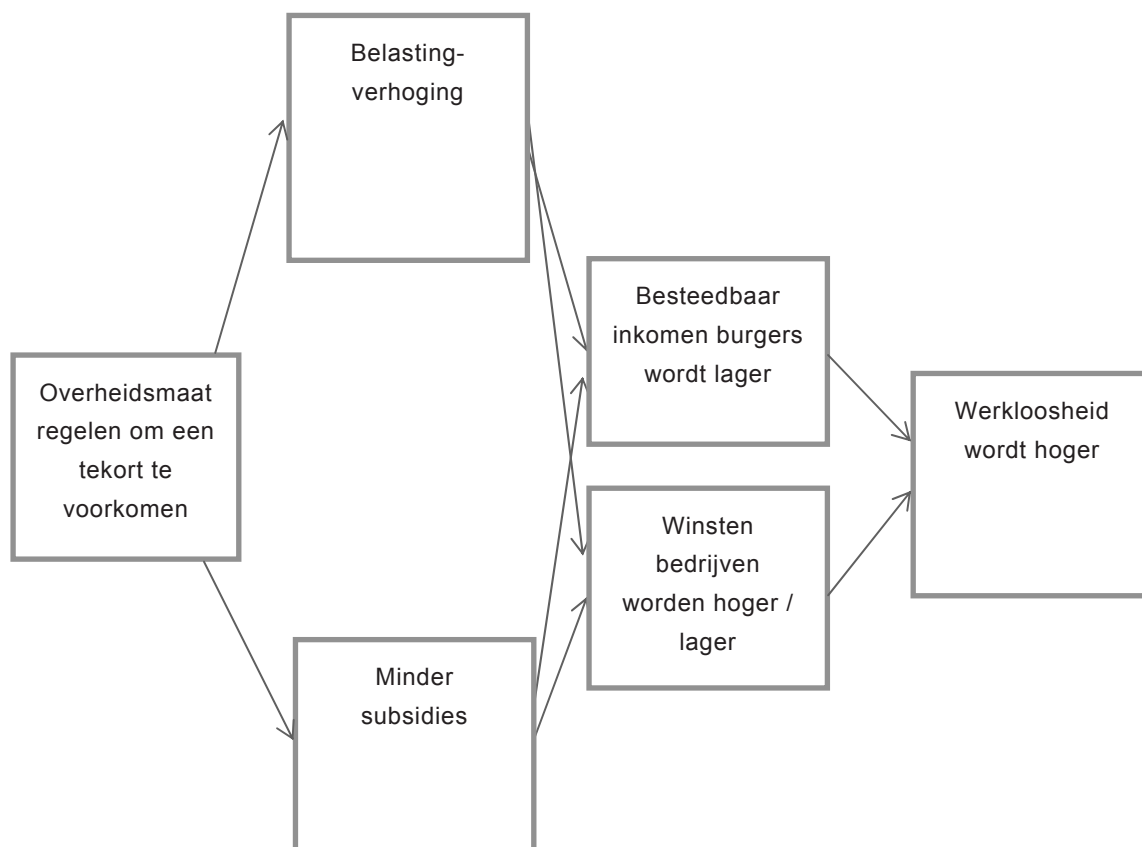
- 1p **33** Zullen de winsten van de bedrijven hoger of lager worden? Verklaar je antwoord.
- 1p **34** Hoe wordt de werkloosheid genoemd die een gevolg is van een tijdelijke afname van de bestedingen?
- A** conjuncturele werkloosheid
  - B** frictiewerkloosheid
  - C** structurele werkloosheid
  - D** verborgen werkloosheid

Gebruik informatiebron 3.

- 1p **35** Een econoom die de informatiebron bekijkt merkt op: "Het eindigt hier niet. Een hogere werkloosheid is namelijk weer van invloed op de ontvangsten en uitgaven van de overheid."
- Leg uit op welke manier hogere werkloosheid oorzaak kan zijn van een toename van de overheidsuitgaven.

Informatiebron 3

Overheidsmaatregelen om een tekort te voorkomen

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.